

Stališča glede cepljenja proti covid in alergije

Po začetku cepljenja z mRNA cepivom so se pojavila poročila o anafilaktičnih reakcijah po cepljenju. Dosedanji podatki kažejo, da so pri cepljenju približno 4 anafilaksije na en milijon cepljenih oseb. Kot najbolj verjeten razlog se omenjata polietilenglikol (PEG), poznan tudi kot makrogol, oziroma polisorbit. PEG je poznan alergen, ki je pogosto prisoten tudi v hrani in nekaterih zdravilih in izjemno redko povzroči anafilaksijo, predvsem pri zdravilih, ki se dajejo v žilo. Takoj po poročilu o prvih dveh anafilaktičnih reakcijah je bilo izdano navodilo, da naj se osebe, ki so imele v preteklosti hudo anafilaksijo ne cepijo. Sedaj so stališča Evropskih in Ameriških alergoloških združenj stališče do cepljenja pri preobčutljivih že zelo poenostavila.

Trenutno veljavno navodilo je, da naj se z mRNA cepivi in cepivom AstraZeneca ne cepijo osebe, ki so alergične za sestavine cepiva oziroma PEG/makrogol/polisorbit. Cepljenje se odsvetuje osebam, ki so v preteklosti imele reakcijo po kemoterapevtiku doxorubicinu (pri farmacevtski obliki, ki vsebuje polietilenglikol - Doxil), pripravku za čiščenje pred kolonoskopijo (Moviprep), kontrastu za izvedbo ultrazvoka (Definiy), metilprednizolon acetatu ali medroksiprogesteronu za injiciranje ter pri osebah, ki so po prvem odmerku mRNA cepiva doživele anafilaksijo. **Za ostale osebe z znano alergijo za druge alergene ni ovire za cepljenje proti COVID 19.** Navodilo je skladno s SmPC.

Predlagamo, da se **v varnejšem okolju (bolnišnici) cepijo bolniki z idiopatsko anafilaksijo in bolniki, ki so imeli anafilaksijo po drugih cepljenih v preteklosti.** Na Kliniki Golnik bomo vzpostavili tako cepilno mesto, da se lahko z napotnico napotijo vsi bolniki, pri katerih obstaja glede na zgoraj opisano zadržek glede cepljenja. Za ta cepljenja se pošlje napotnico enako kot za alergološke preglede, na napotnici naj bo napisan razlog napotitve. Dostopni smo tudi za e-posvete (narocanje.amb@klinika-golnik.si; 04 25 69 700). Na Golnik se napoti tudi bolnike, ki so imeli anafilaksiji podoben zaplet pri prvem cepljenju proti covid in bolnike z anafilaksijo po zdravilih, ki vsebujejo PEG/makrogol/polisorbit.

Bolniki z anamnezo anafilaksije po drugih alergenih (hrana, piki žuželke, zdravila), vključno z bolniki s sistemsko mastocitozo se cepijo normalno, svetuje se opazovanje 30 minut po injekciji.

Posebej pa še enkrat spomnimo na **smernice za obravnavo anafilaksije.** Če se vam cepljenje zaplete s simptomatiko, ki spominja na razvoj anafilaksije, se bolniku aplicira 0,5 mg adrenalina i.m. in vzpostavi iv kanal za morebitno nadomeščanje tekočin. Ta odmerek adrenalina nikomur ne škodi. Bolnik z anafilaksijo ne potrebuje drugih zdravil.